

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԴԱՏՎԱԾ

2.1. ՀՀ համախմբված բյուջեի ցուցանիշները 2003 թվականին

ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության և ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի (հետայսու՝ Սոցապ հիմնադրամ) կողմից ներկայացրած պետական, համայնքների և Սոցապ հիմնադրամի բյուջեների վերաբերյալ տվյալների հիման վրա ՀՀ ԱՎԾ-ն հաշվարկել է ՀՀ համախմբված բյուջեի հիմնական ցուցանիշները:

ՀՀ համախմբված բյուջեի հիմնական ցուցանիշները¹

(մլն. դրամ)

	2002թ. հունվար- դեկտեմբեր ²	2003թ. հունվար- մարտ ²	2003թ. հունվար- հունիս ²	2003թ. հունվար- սեպտեմբեր ²	2003թ. հունվար- դեկտեմբեր ³
Համախմբված բյուջեի եկամուտներ և պաշտոնական տրանսֆերտներ, ընդամենը	266336.3	63023.6	141140.8	237779.5	301713.7
<i>այդ թվում՝</i>					
ա) Ընթացիկ եկամուտներ	217162.4	47979.3	107509.4	172737.2	246805.1
<i>այդ թվում՝</i>					
1. Հարկային եկամուտներ	190025.0	43489.1	95039.5	152193.9	218278.3
<i>այդ թվում՝</i>					
ավելացված արժեքի հարկ	95006.1	23014.0	48839.2	76284.0	107768.9
շահութահարկ	17428.8	3519.7	7621.7	11543.5	17627.1
եկամուտահարկ	12486.8	3379.9	7553.3	11529.3	16780.5
ակցիզային հարկ	35333.9	7477.1	16628.6	27920.9	39104.2
գույքահարկ	3140.2	500.2	1526.1	3132.1	4022.7
հողի հարկ	1506.9	284.8	593.3	1165.2	2046.7
մաքսատուրք	9691.8	1944.1	4552.2	7221.4	10724
հաստատագրված վճարներ	6365.4	1563.0	3501.7	5709.1	8008.8
բնական պաշարների օգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանման համար վճարներ	3909.1	663.9	1630.6	3212.0	5605.4
պարզեցված հարկ	3652.9	1022.9	2095.3	3422.6	4951.9
այլ հարկային եկամուտներ	1503.1	119.5	497.5	1053.7	1638.0
2. Պետական (տեղական) տուրքեր	13904.2	2913.2	7399.7	12273.1	15962.3
3. Ոչ հարկային եկամուտներ	13233.2	1577.0	5070.2	8270.2	12564.5
բ) Կապիտալի գործառնու- թյուններից եկամուտներ	2651.1	1619.4	1805.2	3018.9	4025.7
գ) Պաշտոնական տրանսֆերտներ	16897.1	5897.1	14605.6	33801.0	10622.9
դ) Սոցապ հիմնադրամի եկամուտ- ներ	29625.7	7527.8	17220.6	28222.4	40260
Համախմբված բյուջեի ծախսեր, ընդամենը	299801.2	62534.0	148949.4	253990.4	320890.4²
<i>այդ թվում՝</i>					
ա) Ընթացիկ ծախսեր	207718.0	38282.3	91842.9	149585.1	208178.8 ²
<i>այդ թվում՝</i>					
աշխատավարձ	26742.6	2662.5	7061.8	12259.2	20687.1
սուբսիդիամեր	8270.9	3206.7	6411.0	10909.9	15366.5
տոկոսավճարներ	15740.0	3354.8	6229.6	9082.9	11266.2
տրանսֆերտներ	22036.0	3753.3	8059.0	12975.6	21811.3

¹Ներարկած չեն ՀՀ պետական համայնքների և ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի բյուջեների միջև ներփակ տրանսֆերտները:

²ՀՀ պետական բյուջեի ծախսերում ներառված են արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորվող նպատակային ծրագրեր հրականացնող գրասենյակներով շրջանառվող միջոցները:

³2003թ. համախմբված բյուջեի ցուցանիշների հաշվարկնան համար հիմք են հանդիսացել ՀՀ պետական բյուջեի ցուցանիշները ըստ ֆինանսավորման, որի հետևամբով համախմբված բյուջեի ծախսների տնտեսագիտական դասակարգման միայն որոշ ցուցանիշներում են ներառված արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորվող նպատակային ծրագրեր հրականացնող գրասենյակներով շրջանառվող միջոցները (2003թ. նշված ցուցանիշները նախնական են և համապատասխան դասակարգմանը չեն ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից):

2. ՐԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԴԱՏՎԱԾ

	2002թ. հունվար- դեկտեմբեր ²	2003թ. հունվար- մարտ ²	2003թ. հունվար- հունիս ²	2003թ. հունվար- սեպտեմբեր ²	2003թ. հունվար- դեկտեմբեր ³
ապրանքներ և ծառայություններ	134928.5	25305.0	64081.5	104357.5	138845.7
բ) Կապիտալ ծախսներ	35801.5	10248.0	27183.4	57075.1	50508.8 ²
գ) Չուտ վարկավորում	10349.7	1706.8	3885.2	6928.5	6479.9 ²
դ) Սոցայ հիմնադրամի ծախսներ	45932.0	12296.9	26037.9	40401.7	55722.9
Համախմբված բյուջեի պակասուրդ	-33464.9	489.6	-7808.6	-16210.9	-19176.7²
Ֆինանսավորում	33464.9	-489.6	7806.6	16210.9	19176.7²
ֆինանսավորման ներքին աղբյուրներ	-3284.9	-2424.7	-11245.6	-10836.9	-16828.8 ²
Բանկային հատված	-6830.9	-2314.7	-10507.6	-11046.9	-16988.6 ²
Ոչ բանկային հատված	3546.0	-110	-738.0	210.0	159.8 ²
ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներ	36749.8	1935.1	19054.2	27047.8	36005.5 ²

ՀՀ համախմբված բյուջեի եկամուտների, ծախսների և պակասուրդի (հավելուրդի) կառուցվածքները և տեսակարար կշիռները ՀՆԱ-ի մեջ

	2002թ. հունվար- դեկտեմբեր ²	2003թ. հունվար- սեպտեմբեր ²	2003թ. հունվար- դեկտեմբեր ³	2002թ. հունվար- դեկտեմբեր ²	2003թ. հունվար- սեպտեմբեր ²	2003թ. հունվար- դեկտեմբեր ³
	ՌՆԴամենի նկատմամբ, %			ՀՆԱ-ի նկատմամբ, %		
Համախմբված բյուջեի եկամուտներ և պաշտոնական տրանսֆերտներ, ընդամենը	100.0	100.0	100.0	19.6	22.6	18.6
այդ թվում՝						
ա) Ընթացիկ եկամուտներ	81.5	72.6	81.8	16.0	16.4	15.2
այդ թվում՝	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1. Հարկային եկամուտներ	71.3	64.0	72.3	14.0	14.5	13.5
այդ թվում՝						
ավելացված արժեքի հարկ	35.7	32.1	35.7	7.0	7.3	6.7
շահութահարկ	6.5	4.9	5.8	1.3	1.1	1.1
եկամտահարկ	4.7	4.8	5.6	0.9	1.1	1.0
ակցիզային հարկ	13.3	11.7	13.0	2.6	2.7	2.4
գույքահարկ	1.2	1.3	1.3	0.2	0.3	0.2
հողի հարկ	0.6	0.5	0.7	0.1	0.1	0.1
մաքսատուրք	3.6	3.0	3.6	0.7	0.7	0.7
հաստատագրված վճարներ	2.4	2.4	2.7	0.5	0.5	0.5
բնական պաշարների օգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանման համար վճարներ	1.5	1.4	1.9	0.3	0.3	0.3
պարզեցված հարկ	1.4	1.4	1.6	0.3	0.3	0.3
այլ հարկային եկամուտներ	0.6	0.4	0.5	0.1	0.1	0.1
2. Պետական (տեղական) տուրքեր	5.2	5.2	5.3	1.0	1.2	1.0
3. Ոչ հարկային եկամուտներ	5.0	3.5	4.2	1.0	0.8	0.8
բ) Կապիտալի գործառնություններից եկամուտներ	1.0	1.3	1.3	0.2	0.3	0.2
գ) Պաշտոնական տրանսֆերտներ	6.3	14.2	3.5	1.2	3.2	0.7

¹ Ներառված չեն ՀՀ պետական, համայնքների և ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի բյուջեների միջև ներքին տրանսֆերտները:

² ՀՀ պետական բյուջեի ծախսներում ներառված էն արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորվող նպատակային ծրագրեր իրականացնող գրասենյակներով շրջանառվող միջոցները:

³ 2003թ. համախմբված բյուջեի ցուցանիշներում հաշվարկման համար հիմք են հանդիսացել ՀՀ պետական բյուջեի ծախսներում ըստ ֆինանսավորման, որի հետևանքով համախմբված բյուջեի ծախսների տնտեսագիտական դասակարգման միայն դրու ցուցանիշներում են ներառված արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորվող նպատակային ծրագրեր իրականացնող գրասենյակներով շրջանառվող միջոցները (2003թ. նշված ցուցանիշները նախնական են և համապատասխան դասակարգմանը դեռևս ամփոփված չեն ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից):

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԴԱՏՎԱԾ

	2002թ. հունվար- դեկտեմբեր ²	2003թ. հունվար- սեպտեմբեր ²	2003թ. հունվար- դեկտեմբեր ³	2002թ. հունվար- դեկտեմբեր ²	2003թ. հունվար- սեպտեմբեր ²	2003թ. հունվար- դեկտեմբեր ³
	ընդամենի նկատմամբ, %			ԴՆԱ-ի նկատմամբ, %		
դ) Սոցապ հիմնադրամի եկամուտներ	11.1	11.9	13.3	2.2	2.7	2.5
Համախմբված բյուջեի ծախսեր, ընդամենը՝ այդ թվում՝	100.0	100.0	100.0	22.1	24.2	19.8 ²
ա) Ընթացիկ ծախսեր այդ թվում՝	69.3	58.9	64.9	15.3	14.2	12.9 ²
աշխատավարձ	8.9	4.8	6.4	2.0	1.2	1.3
սուբսիդներ	2.8	4.3	4.8	0.6	1.0	0.9
տոկոսավճարներ	5.3	3.6	3.5	1.2	0.9	0.7
տրանսֆերներ	7.4	5.1	6.8	1.6	1.2	1.3
ապրանքներ և ծառայություններ	45.0	41.1	43.3	9.9	9.9	8.6
բ) Կապիտալ ծախսեր	11.9	22.5	15.7	2.6	5.4	3.1 ²
գ) Զուտ վարկավորում	3.5	2.7	2.0	0.8	0.7	0.4 ²
դ) Սոցապ հիմնադրամի ծախսեր	15.3	15.9	17.4	3.4	3.8	3.4
Համախմբված բյուջեի պակասուրդ (-)հավելուրդ (+)	100.0	100.0	100.0	-2.5	-1.5	-1.2 ²
Ֆինանսավորում	100.0	100.0	100.0	2.5	1.5	1.2 ²
ֆինանսավորման ներքին աղբյուրներ	-9.8	-66.8	-87.8	-0.2	-1.0	-1.0 ²
Բանկային հատված	-20.4	-68.1	-88.6	-0.5	-1.1	-1.0 ²
Ոչ բանկային հատված	10.6	1.3	0.8	0.3	0.0	0.0 ²
ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներ	109.8	166.8	187.8	2.7	2.6	2.2 ²

Համախմբված բյուջեի կառուցվածքը¹

	2002թ.		2003թ.		2003թ.	
	հունվար-դեկտեմբեր		հունվար-սեպտեմբեր		հունվար-դեկտեմբեր	
	մլն. դրամ	ընդամենի նկատ- մամբ, %	մլն. դրամ	ընդամենի նկատ- մամբ, %	մլն. դրամ	ընդամենի նկատ- մամբ, %
ՀՀ համախմբված բյուջեի եկամուտներ	266336.3	100.0	237779.6	100.0	301713.7	100.0
այդ թվում՝						
Պետական բյուջե	228317.9	85.7	201853.8	84.9	250087.1	82.9
Համայնքների բյուջե	8392.7	3.2	7703.4	3.2	11366.6	3.8
ՀՀ սոցիալական ապահովա- գործյան պետական հիմնադրամի բյուջե	29625.7	11.1	28222.4	11.9	40260.0	13.3
ՀՀ համախմբված բյուջեի ծախսեր	299801.2	100.0	253990.5	100.0	320890.4	100.0
այդ թվում՝						
Պետական բյուջե	237839.0	79.3	200971.2	79.1	246066.9	76.7
Համայնքների բյուջե	16030.2	5.3	12617.6	5.0	19100.6	6.0
ՀՀ սոցիալական ապահովա- գործյան պետական հիմնա- դրամի բյուջե	45932.0	15.3	40401.7	15.9	55722.9	17.4
Համախմբված բյուջեի պակասուրդ (-)հավելուրդ(+)	-33464.9	100.0	-16210.9	100.0	-19176.7	100.0
Ֆինանսավորում	33464.9	100.0	16210.9	100.0	19176.7	100.0

¹ ՀՀ պետական բյուջեների ծախսերում ներառված են արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորվող նպատակային ծրագրեր իրականացնող գրասենյակներով շրջանառվող միջոցները (2003թ. նշված ցուցանիշները նախնական են): ՀՀ պետական, համայնքների և ՀՀ սոցիալական ապահովագործյան պետական հիմնադրամի բյուջեներից հանված են դրանց միջև ներքին տրանսֆերները: 2003թ. համախմբված բյուջեի ցուցանիշների հաշվարկման համար հիմք են համոդիսացել ՀՀ պետական բյուջեի ցուցանիշներն ըստ ֆինանսավորման:

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԴԱՏՎԱԾ

	2002թ.		2003թ.		2003թ.	
	հունվար-դեկտեմբեր		հունվար-սեպտեմբեր		հունվար-դեկտեմբեր	
	մլն. դրամ	ընդամենի նկատ- մամբ, %	մլն. դրամ	ընդամենի նկատ- մամբ, %	մլն. դրամ	ընդամենի նկատ- մամբ, %
այդ թվում՝						
Պետական բյուջեն	35594.5	106.4	16362.8	100.9	18977.9	98.9
Համայնքների բյուջեն	-1798.7	-5.4	-673.1	-4.1	719.5	3.8
ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի բյուջեն	-330.9	-1.0	521.2	3.2	-520.7	-2.7